

Sygn. akt I C 252/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Tokarz

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Furman

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2017 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa B. M.

przeciwko A. R.

o zapłatę

I. oddała powództwo

II. kosztami postępowania obciąża powoda.

SSO Maria Tokarz

Sygn. akt I C 252/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12.05.2017 roku

Pozwem inicjującym przedmiotowe postępowanie powód B. M. domagał się zasądzenia od pozwanego A. R. kwoty 200.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.01.2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych (k. 3-5).

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że udzielił pozwanemu, na mocy umowy z dnia 10.06.2014r. osobistej pożyczki. Umowa pożyczki została podpisana przez strony, a podpisy pod nią poświadczył notariusz. Na mocy umowy pożyczki pozwany miał mu zwrócić pożyczoną kwotę do dnia 31.10.2015 roku. Wezwanie do zapłaty długu okazało się bezskuteczne.

W uzasadnieniu zażalenia z dnia 8.03.2016 roku na postanowienie z dnia 3.03.2016 roku o oddalaniu wniosku o udzielnie zabezpieczenia (k.34) powód podniósł, że zawarł z pozwanym umowę pożyczki, co pozwany potwierdził swoimi zeznaniami przed SR w (...) do sygn. VII K 72/15.

Pozwany w odpowiedzi na zażalenie (k. 44), podniósł, że sprzedaż przez powoda udziałów spółce Kopalnia (...) sp. z o.o. spowodowana była tym, że nie wywiązał się on z uzgodnień dotyczących wniesienia środków pieniężnych na prowadzenie kopalni. Według pozwanego powód po wystąpieniu ze spółki dokonał kradzieży dokumentów potwierdzających wzajemne rozliczenia. W związku z tym pozwany złożył do Prokuratury w J. zawiadomienie o popełnieniu przez powoda przestępstwa. Pozwany zaprzeczył, aby w trakcie składania zeznań przed SR w Jaworzu przyznał się do pożyczania od powoda kwoty 200.000 zł.

W piśmie z dnia 23.09.2016 roku (k. 73) pozwany zaprzeczył, by jego zobowiązanie względem powoda wynikające z porozumienia z dnia 10.06.2014 roku stanowiło umowę pożyczki. Porozumienie dotyczyło rozliczeń związanych ze wspólnymi działaniami gospodarczymi prowadzonymi m.in. pod firmą Kopalnia (...) sp. z o.o.

W piśmie z dnia 12.09.2016 roku k. 75 powód podniósł, że pozwany „zongluje” kwotą 200.000 i jej przekazaniem, przypisując ją do różnych okoliczności.

Na rozprawie w dniu 7.12.2016 roku k. 275/2 powód podtrzymał żądanie pozwu podając, że wywodzi je z umowy pożyczki. Natomiast pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Zaprzeczył, by strony zawarły umowę pożyczki. Zdaniem pozwanego żądana przez powoda kwota wynika ze wzajemnych rozliczeń z tytułu sprzedaży udziałów w Kopalni (...) Spółka z o.o. Oficjalnie nabywca udziałów pan V. miał zapłacić powodowi za te udziały 500 tysięcy, ale powód zażądał wyższej kwoty, dlatego pozwany zobowiązał się dopłacić różnicę, a sam zamierzał się rozliczyć wspólnie z panem V.. Pozwany zaznaczył, że przeniósł udziały na rzecz pana V. i nabywca go nie wypłacił. Sprawa gospodarcza przeciwko spółce się nie zakończyła.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.04.2013 roku A. R. i B. M. zawarli umowę spółki pod firmą Kopalnia (...) sp. z o.o. w P.. Każdy z nich posiadał po 50 udziałów w spółce. Kapitał spółki w dniu jej założenia wynosił 5000 zł. Powód został powołany do pełnienia funkcji prezesa, a pozwany został wice-prezesem. W dniu 22.05.2013 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Kopalnia (...) podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki do 400.000 zł.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, zawezwanie do próby ugodowej z dnia 1.06.2016 roku k. 77, kserokopia odpisu KRS z dnia 6.09.2014 roku k. 94-98, kserokopia umowy spółki k. 121-12, protokół Nadzwyczajnego Zgromadzania Wspólników z dnia 22.05.2013 roku k. 1273)

Powód B. M. prowadził również działalność gospodarczą pod firmą (...), która trudni się od 1991 roku usługami budowlanymi. W ramach tej firmy sprzedał w dniu 30.05.2013 roku na rzecz spółki Kopalnia (...) sp. z o.o. maszyny do wydobywania granitu, za co wystawił spółce fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 501.225 zł.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, wydruk z (...) k. 99)

Powód w okresie od maja do sierpnia 2013 roku wybierał ze swoich rachunków bankowych środki pieniężne. Dokonywał wypłat kilkukrotnych w ciągu jednego dnia. W dniu 2.05.2013 roku wybrał z bankomatu 3000 zł, w dniu 6.05.2013 roku wybrał z bankomatu 6000 zł w 3 transzach, w dniu 20.06.2013 roku wybrał z bankomatu 1300 zł, w dniu 28.06.2013 roku wybrał z bankomatu 400 zł, w dniu 29.06.2013 roku wybrał z bankomatu 1600 zł, w dniu 6.07.2013 roku wybrał z bankomatu 7300 zł w 4 transzach w dniu 15.07.2013 roku wybrał z bankomatu 30.000 zł w 11 transzach i 15.000 zł z kasy, w dniu 16.07.2013 roku wybrał 15.000 zł z kasy i 27.000 zł z bankomatu w 8 transzach, w dniu 17.07.2013 roku wybrał z bankomatu 24.000 zł w 11 transzach, w dniu 18.07.2013 roku wybrał z bankomatu 14.200 zł w 5 transzach, w dniu 19.07.2013 roku wybrał z bankomatu 6000 zł w dwóch transzach, w dniu 23.07.2013 roku wybrał z bankomatu 1200 zł, w dniu 25.07.2013 roku wybrał z bankomatu 300 zł, w dniu 21.08.2013 roku wybrał z bankomatu 1000 zł, w dniu 23.08.2013 roku wybrał z bankomatu 800 zł, w dniu 26.08.2013 roku wybrał z bankomatu 1500 zł w 2 transzach

(dowód: wypłaty gotówkowe z kasy i bankomatu k. 206-260)

Pozwany prowadził negocjacje z partnerem estońskim E. M. and E. (...) T. Estonia, reprezentowanym przez V. V., Negocjacje dotyczyły odkupienia udziałów powoda. Zagraniczny kontrahent deklarował chęć nabycia udziałów od powoda za 200.000 zł. Powód na tą propozycję przystał. Jednak w dniu podpisania umowy sprzedaży udziałów zażądał wyższej ceny. Powód w dniu 10.06.2014 roku zawarł z E. M. and E. (...) T. Estonia umowę sprzedaży udziałów za cenę 200.000 zł.

Przed podpisaniem tej umowy w dniu 10.06.2014 roku, od której powód uzależniał sprzedaż udziałów strony postępowania podpisały porozumienie. Przyszły zagraniczny udziałowiec spółki Kopalnia (...) sp. z o.o. wymagał na pozwanym, aby na siebie przejął żądania powoda dotyczące wyższej ceny nabycia udziałów. Pozwany na to przystał. Poprosił Ł. N., aby przygotował treść porozumienia, co też ten uczynił. Przed podpisaniem powód i pozwany przeczytali i zaakceptowali treść porozumienia.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, zeznania świadka Ł. N. k. 284 0:2:29, protokół rozprawy z dnia 4.08.2015 roku SR w (...) do sygn. II K 20/15 k. 46-48, umowa sprzedaży udziałów z dnia 10.06.2014 roku k. 130-132)

W porozumieniu z dnia 10.06.2014 roku pozwany oświadczył, że jako dłużnik zobowiązuje się do zapłaty na rzecz wierzyciela-powoda kwoty 200.000 zł z tytułu rozliczeń związanych ze wspólnymi działaniami gospodarczymi prowadzonymi m.in. pod firmą Kopalnia (...) sp. z o.o. w P.. Pozwany zobowiązał się do spłaty na rzecz powoda zadłużenia w terminie do 21.12.2015 roku. Podpisy pod tym porozumieniem poświadczył notariusz M. K. w Kancelarii Notarialnej w L..

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, porozumienie z dnia 10.06.2014 roku k. 9, protokół rozprawy z dnia 4.08.2015 roku SR w (...) do sygn. II K 20/15 k. 46-48)

Pozwany nie uregulował powodowi należności wynikającej z porozumienia z dnia 10.06.2014 roku. Powód pismem z dnia 4.01.2015 roku nadanym w dniu 4.01.2016 roku wezwał pozwanego do uregulowania kwoty 200.000 zł z porozumienia z dnia 10.06.2014 roku.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 4.01.2015 roku z dowodem nadania k. 10-11)

W dniu 17.06.2014 roku powód pojawił się w siedzibie spółki Kopalnia (...) sp. zo.o. i zabrał z niej dokumenty księgowe, potwierdzające częściowe wpłaty za zakup maszyn wydobywczych na łączną kwotę około 200.000 zł. Zdarzenie to pozwany zgłosił na Policji w J.. Sąd Rejonowy w J. Wydział II Karny prowadzi do sygn. II K 20/15 postępowanie przeciwko powodowi B. M. oskarżonemu z art. 276 kk.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, sprzeciw od nakazu zapłaty pozwanego k. 76, postanowienie o przedstawieniu zarzutów k. 7,9 pismo pozwanego z dnia 23.07.2014 roku k. 101)

Pozwany zwołał na dzień 11.07.2014 roku Zgromadzenie Wspólników Spółki Kopalnia (...) sp. z o.o. Powoda odsunięto od spraw spółki. Na zebraniu w dniu 11.07.2014 po złożeniu pisemnej rezygnacji odwołano go z funkcji prezesa.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, zawiadomienie o Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki k. 128)

Spółka Kopalnia (...) sp. z o.o. nie uregulowała powodowi należności za sprzedaż maszyn wydobywczych ujętych w fakturze (...). Powód wystąpił z pozwem o zapłatę przeciwko Kopalni (...) sp. z o.o. Nakazem zapłaty z dnia 5.11.2015 roku do sygn. IX GNc 907/15 Referendarz w Sądzie Okręgowym w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując Kopalni (...) sp. z o.o. zapłatę na rzecz powoda kwoty 517.632 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27.04.2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 13.688 zł tytułem kosztów procesu. Pozwany złożył sprzeciw od tego nakazu.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, kserokopia nakazu zapłaty k. 12 i k. 83, sprzeciw pozwanego k. 76, pozew o zapłatę 501.225 zł z załącznikami k. 84-100, pismo pozwanego z dnia 23.07.2014 roku k. 101)

Pozwany A. R. również sprzedał swoje udziały E. M. and E. (...) T. Estonia, której prezesem został K. V.. Postanowieniem z dnia 9.09.2016 roku do sygn. VGU 28/16 SR w Legnicy ogłosił upadłość Kopalni (...) sp. z o.o. (...) B. M. zgłosił w postępowaniu upadłościowym swoją wierzytelność na kwotę 517.632 zł

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, odpis KRS k. 13-18, postanowienie z dnia 9.06.2016 roku k. 78, formularz zgłoszenia wierzytelności k. 80-82)

Pozwany czuje się zobowiązany względem powoda do zapłaty kwoty 200.000 zł z rozliczeń wynikających ze sprzedaży udziałów. Kategorycznie zaprzeczył zawarciu umowy pożyczki z powodem. W dniu 4.08.2015 roku pozwany był przesłuchiwany przez Sądem Rejonowym w Jaworze do sygn. II K 20/15. Zeznał, że nigdy nie pożyczył pieniędzy od powoda. Przyznał, że posiada wymagalne na dzień 31.12.2015 roku zadłużenie względem powoda na kwotę 200.000 zł, wynikające z porozumienia finansowego z powodem. Pozwany także w rozmowie z powodem w dniu 23.06.2016 roku na terenie kopalni przyznał, że odda mu dług. Zapewniał, że chce się z powodem rozliczyć w formie gotówkowej lub przelewem, za potwierdzeniem odbioru pieniędzy.

(dowód: zeznania pozwanego k. 278 0:52:40, protokół rozprawy z dnia 4.08.2015 roku SR w Jaworze do sygn. II K 20/15 k. 46-48, rozmowa z dnia 23.06.2016 na płycie CD ze stenogramem k. 258-269)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy przedłożone przez powoda oraz nagranie wraz ze stenogramem. Wiarygodność tych dowodów nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd pominął jednak dokumenty przedłożone przez powoda dotyczące faktur za sprzęt wydobywczy z polisami ubezpieczeniowymi, tabele środków trwałych, historie rachunków bankowych, umowę najmu, oświadczenie M.K., wydruku śledzenia przesyłek, protokołu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 19.06.2014 roku, e-maili, rachunku zysku i strat, sprawozdania z działalności kopalni, bilansu z k. 102-120 i z k. 124-126 i k.133-204. Dokumenty te pozostawały bezprzedmiotowe dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Sąd dokonał także ustaleń faktycznych w oparciu o osobowe źródła dowodowe. Całkowitą wiarygodnością Sąd obrażał zeznania pozwanego. Zeznania pozwanego pozostają zbieżne z dokumentami przedstawionymi przez powoda. Pozwany prawdziwie przedstawił, że żadnej umowy pożyczki z powodem nie zawierał. Wynika to z nagrania rozmowy z dnia 23.06.2016 roku i protokołu zeznań do sprawy II K 20/15. Zeznania pozwanego stanowiły logiczną całość. Przedstawił on okoliczności podpisania porozumienia, na którym powód oparł żądanie pozwu. Wydarzenia uporządkował chronologicznie. Przedstawił współpracę z powodem w (...) spółki Kopalnia (...) i nadużycia jakich się dopuszczał. Zeznania pozwanego znalazły pełne odzwierciedlenie w dokumentach.

Zeznania powoda, były dla Sądu w całości niewiarygodne. Powód zeznał fałszywie, przedstawiał okoliczności zawarcia porozumienia z dnia 10.06.2014 roku w sposób oderwanych od faktów. Jego zeznania dotyczące zawarcia umowy pożyczki z pozwanym pozbawione były logiki, zawierały sprzeczności. Powód był słuchany dwukrotnie, pierwszy raz informacyjnie. Podczas pierwszego przesłuchania przedstawiał okoliczności zawarcia umowy pożyczki, wybierania pieniędzy, ilości spotkań z pozwanym i odbierania przez niego gotówki w sposób odmienny do tego który zaprezentował podczas rozprawy w dniu 9.05.2017 roku. Pierwszy raz podał, że pożyczki udzielał pozwanemu w dwóch transzach w czerwcu i lipcu 2013 roku, te zeznania zmienił po zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków tj. M. A.- córki i Ł. A. - zięcia, twierdząc, że kwoty pożyczki przekazywał kilkakrotnie. Jak wynika z odcinków wypłat w lipcu powód nie dysponował pełną sumą pożyczki. Operacje bankowe kontynuował w sierpniu. Z potwierdzeń wypłat wynika też, że powód wybierał gotówkę z banku kilkadziesiąt razy w ciągu czterech miesięcy, a nie jak zeznał kilku dni. Sąd nie dał zatem powodowi wiary, że strony łączyła umowa pożyczki.

Świadek Ł. N. wiarygodnie opisał w jakich okolicznościach strony podpisały porozumienie z dnia 10.06.2014 roku. Podkreślał, że zostało sporządzone przy okazji sprzedaży udziałów w spółce Kopalnia (...) przez powoda na rzecz estońskiego kontrahenta. Jego zeznania pozostają zbieżne z zeznaniami pozwanego.

Zeznania świadków M. i Ł. A. Sąd uznał za niewiarygodne. Świadczyli sposób rzekomego pożyczania przez pozwanego pieniędzy od powoda. Świadczyli jednak inną ilość spotkań i transzy pożyczki oraz daty przekazania pieniędzy, niż powód określił w trakcie przesłuchania informacyjnego. Powód zmienił swoje zeznania podczas ostatecznego przesłuchania, dostosowując je do zeznań w/w świadków, co zdaniem Sądu świadczy o uzgadnianiu treści zeznań na potrzeby tej sprawy i czyni powoda oraz w/w osoby niewiarygodnymi. Świadek Ł. A. przedstawił też w jaki sposób nagrał rozmowę stron w czerwcu 2013 roku. Przedstawił jednak własną interpretację

tego wydarzenia i słów pozwanego, która częściowo rozmija się z treścią nagrania. Nie padło na nim bowiem słowo pożyczka.

Świadek V. V. był dla Sądu niewiarygodny. Świadek zaprzeczał temu aby uczestniczył w negocjacjach stron dotyczących faktycznej ceny sprzedaży udziałów. Podkreślał, że nie widział dokumentu porozumienia z dnia 10.06.2014 roku. Te zeznania świadka pozostają odosobnione i rozmiągają się z zeznaniami pozwanego, którym Sąd przypisał walor wiarygodności.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o ponowne przesłuchanie świadka Ł. A.. Pozwany zakwestionował wiarygodność tego świadka, podawał, że został on zmanipulowany przez powoda. Sąd ocenił wiarygodność zeznań tego świadka na podstawie przedstawionych przez niego informacji w kontekście pozostałego materiału dowodowego, dlatego nie znalazł podstaw do ponownego przesłuchania.

Na zasadzie art. 302 § 1 zd 2 kpc Sąd pominął też dowód z zeznań pozwanego, który mimo wezwania na rozprawę ze stosownym pouczeniem nie stawiał się w dniu 9.05.2017 i nie usprawiedliwił swojej nieobecności

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie

Powód oparł swe żądanie zapłaty od pozwanego na stosunku umownym wynikającym z zawartej przez strony umowy pożyczki. Na mocy art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem (§ 2). W świetle art. 720 § 1 k.c. nie może budzić zastrzeżeń, że występujący z żądaniem zwrotu pożyczki powinien – zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym wyrażoną w art. 6 k.c. – wykazać zawarcie stosownej umowy i w jej ramach przekazanie pożyczkobiorcy przedmiotu pożyczki. Stosownie do treści art. 6 k.c. strona, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne, zobowiązana jest fakt ten udowodnić, a co za tym idzie winna wskazać dowody na potwierdzenie zaistnienia faktu stosownie do treści art. 232 k.p.c. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., ygn.. akt I Aca 285/12). Trzeba też podkreślić, że przepis art. 720 § 2 k.c. wymaga – przy określonej wartości pożyczki – stwierdzenia umowy pismem dla celów dowodowych. Ustawodawca posłużył się określeniem „stwierdzenie pismem”, a nie zawarcie umowy w formie pisemnej. Powyższe wskazuje, że chodzi o istnienie pisma stwierdzającego, że umowa została zawarta. Sama umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, nawet ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem.

W aktach sprawy brak umowy pożyczki. Powód żądanie zapłaty oparł na dokumencie tj. porozumieniu z dnia 10.06.2014 roku i potwierdzeniach wypłat gotówkowych, które można traktować jako początek dowodu na piśmie. Początkiem dowodu na piśmie, czyli dokumentem wykazującym, iż czynność została dokonana, może być każdy dokument, którego treść bezpośrednio lub pośrednio wskazuje na fakt dokonania czynności. Nie jest konieczne, aby pismo to pochodziło od strony, przeciwko której taki dowód będzie prowadzony, ani też aby było podpisane przez jedną ze stron. Może to być dokument prywatny albo urzędowy, wystarczy list, dowód wpłaty, wycinek prasowy, wydruk komputerowy, telefaksowy, telegram itp. (wyr. SN z dnia 29 września 2004 r., II CK 527/03, Lex nr 174143).

Przedmiotowe porozumienie, nie jest wbrew twierdzeniom powoda umową pożyczki. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 listopada 2011 r. wydanym w sprawie III CSK 38/11 (Lex nr 1129117) wskazał, że elementy essentialia negotii umowy pożyczki są określone w art. 720 § 1 k.c. Nie oznacza to, że w każdej umowie pożyczki niezbędne jest jednoznaczne i dokładne posłużenie się sformułowaniami, użytymi w tym przepisie. Możliwe jest bowiem ustalanie na podstawie

art. 65 § 2 k.c. rzeczywistego znaczenia i woli stron takiej umowy. Już samo określenie umowy jako pożyczka albo stwierdzenie, że określone świadczenie jest przekazywane jako pożyczka może być wystarczające do wyrażenia po stronie pożyczkodawcy obowiązku zwrotu pożyczki. Mając na uwadze treść art. 65 § 1 i 2 kc, który stanowi, że oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, a w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Strony w sposób odmienny rozumiały porozumienie z dnia 10.06.2014 roku, powód interpretował je w ocenie Sądu tylko na potrzeby tej sprawy jako umowę pożyczki, pozwany jako inne zobowiązanie umowne.

Postępowanie dowodowe wykazało, że stron nie łączyła umowa pożyczki, na którą powoływał się powód. Absolutnie nie wynika to z treści przedłożonego przez powoda porozumienia, które czytane literalnie odnosi zobowiązanie pozwanego do rozliczenia wspólnych działań gospodarczych prowadzonych m.in. z firmą Kopalnia (...) sp. z o.o. W porozumieniu brak odniesienia do zobowiązania się powoda do przeniesienia na rzecz pozwanego określonej ilości pieniędzy oraz zobowiązania się pozwanego do zwrotu tych pieniędzy z tytułu pożyczki. Postępowanie dowodowe nie wykazało również, że do przekazania kwoty pożyczki między powodem a pozwanym doszło. Zeznania powoda dotyczące przekazywania w transzach pozwanemu środków finansowych w okresie letnim 2013 roku, wybieranych wcześniej z rachunku bankowego i kasy banku (kilkadziesiąt transakcji bankowych) były dla Sądu wątpliwe. Sposób przekazania pieniędzy powód przedstawiał słuchany dwukrotnie w różny sposób. Nie potrafił określić dokładnie konkretnych zdarzeń z przekazaniem środków pozwanemu. Także świadkowie powołani na tą okoliczność przez powoda zeznawali w sposób inny niż on. Sam sposób zbierania przez powoda pieniędzy na rzekome udzielenie pozwanemu pożyczki przeczył zasadom zdrowego rozsądku. Trudno uznać, że kilkadziesiąt transakcji bankowych które wykonał powód, wybierając gotówkę ze swoich rachunków bankowych było wywołanych zamiarem udzielenia pozwanemu pożyczki na kwotę 200.000 zł, którą strony nota bene potwierdziły dopiero rok później. Postępowania powoda wybierającego tego samego dnia po kilka tysięcy złotych w kontekście chęci udzielenia pożyczki na 200.000 zł jest co najmniej mało racjonalne. Zapewne transakcje udokumentowane przez powoda dotyczyły jego bieżących interesów i bieżącego funkcjonowania, a nie interesów z pozwanym, o czym świadczy wysokość pojedynczych operacji bankowych i ich częstotliwość. Trudno też za powodem przyjąć, że udzielił pożyczki latem 2013 roku pozwanemu w tak wysokiej kwocie, gdy sam był w trudnej sytuacji finansowej, posiadał zobowiązania bankowe. Nawet jeśli zaciągnął kredyt na potrzebę posiadania środków na pożyczkę dla pozwanego, to zapewne umowa pożyczki byłaby oprocentowana. Porozumienia z dnia 10.06.2014 roku natomiast żadnego oprocentowania nie przewiduje. Dodatkowo powód był profesjonalistą, działał w branży budowlanej od 1991 roku, trudno zatem przyjąć, że nie rozumiał treści porozumienia. Gdyby faktycznie między stronami została zawarta umowa pożyczki, sporządzone porozumienie miałyby inną treść. Strony zatem w ocenie Sądu nie zawarły umowy pożyczki.

Powód w tym postępowaniu starał się nagiąć porozumienie i zobowiązania rozliczeniowe z pozwanym do umowy pożyczki. Bezspornie pozwany jest zobowiązany zapłacić powodowi kwotę 200.000 zł z tytułu rozliczeń wynikających z prowadzenia spółki Kopalnia (...) sp. z o.o. i sprzedaży udziałów powoda w tej spółce. Nie jest to jednak umowa pożyczki. Sam powód wcześniej wzywając pozwanego do zapłaty nie operował zobowiązaniem z umowy pożyczki, domagał się zapłaty z porozumienia z dnia 14.06.2017. Zdaniem Sądu twierdzenia o łączącym strony stosunku zobowiązaniowym w postaci pożyczki powód wysnuł tylko na potrzeby tego postępowania. Pozwany skutecznie zaprzeczył, by strony wiązała umowa pożyczki opiewająca na kwotę 200.000 zł z terminem płatności do 31.12.2015 roku. Pozwany w żadnych rozmowach z powodem, nigdy nie podawał i nie interpretował porozumienia z dnia 10.06.2014 roku jako umowy pożyczki. Wręcz wykluczał, by zobowiązanie do zapłaty 200.000 zł wynikało z takiego stosunku prawnego (zeznania do sprawy karnej II K 20/15, nagranie rozmowy stron z 23.06.2016 roku).

Sąd wziął pod rozwagę, że pozwany przyznał, że posiada ważne zobowiązanie względem powoda na kwotę 200.000 zł, ale nie z umowy pożyczki. Zgodnie z art. 321 § 1 kpc Sąd nie może jednak wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. W/w przepis określa zatem granice wyrokowania w procesie. Granice przedmiotu sporu – i orzekania – są wyznaczone żądaniem powoda zgłoszonym w pozwie oraz w jego uzasadnieniu. Jeżeli więc z przytoczonych przez powoda okoliczności faktycznych wynika, że przysługuje mu inne - poza żądanym -

roszczenie, sąd nie może wyrokować co do tego roszczenia. W świetle tego unormowania, sąd jest związany żądaniem i jego podstawą faktyczną; nie wiąże go natomiast kwalifikacja prawna podana przez powoda –por . wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2016 r. II CSK 14/16. Trzeba jednakże zauważyć, że wskazanie tej podstawy, zwłaszcza gdy strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wiąże sąd w tym sensie, że stanowi ono uzupełnienie okoliczności faktycznych określających żądanie pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 1999 r., III CKN 407/98).

Powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Swoje roszczenie oparł na umowie pożyczki. Nie zgłosił żądania ewentualnego. Sąd nie może natomiast zmienić podstawy faktycznej powództwa, ponieważ wówczas, przekracza jego granice i nawet uwzględniając zasługujący na ochronę interes prawny powoda, działałaby na korzyść powoda, pozbawiając pozwanego możliwości obrony swych praw.

W tym stanie rzeczy powództwo oddalono.

O kosztach postępowania Sąd orzekła na zasadzi art. 98 kpc. Pozwany działał sam, nie złożył żądania zasądzenia kosztów stawiennictwa. Powód uiszczył opłatę od pozwu.

SSO Maria Tokarz